

>>> PROGRAM

L. van Beethoven (1770–1827):
Koračnica za pihala v B-duru, WoO29

W. A. Mozart (1756–1791):
Serenada za pihala v Es-duru, št. 11, KV 375
Allegro maestoso
Menuetto
Finale: Allegro

L. van Beethoven:
Sekstet za dva klarineta, dva rogova in dva fagota v Es-duru, op. 71
Adagio, Allegro
Adagio
Menuetto: Quasi Allegretto
Rondo: Maestoso

L. van Beethoven:
Koračnica za pihala v B-duru, WoO29

>>> NAPOVEDUJEMO

Četrtek, 17. september 2020, ob 20.00
Vila Vipolže
MUSICA CUBICULARIS
Flores Musicae 2020

Sobota, 19. september 2020, ob 20.00
Cerkev Marijinega oznanjenja, Kostanjevica, Nova Gorica
TASTO SOLO
Flores Musicae 2020

Nedelja, 20. september 2020, ob 20.00
Stolnica Sv. Hilarija in Tacijana, Gorica, Italija
DIALOGOS
Flores Musicae 2020

Sreda, 23. september 2020, ob 18.00
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
Predavanje bioterapevta Marjana Ogorevca v obliki vodenega pogovora s Piko Rajnar in ogled dokumentarnega portreta gosta
Potohodci 2020

Ponedeljek, 28. september 2020, ob 18.00 in 20.30
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
GODALNI KVARTET DISSONANCE in
THERESA PLUT, sopran
Glasbeni abonma 2019/20, VIII. koncert

Bevkov trg 4
5000 Nova Gorica

E: pr@kulturnidom-ng.si
W: www.kulturnidom-ng.si
T: +386 (0)5 335 40 13

XXXIX. sezona/7. koncert

>>> ENSEMBLE

1781

Aljaž Beguš, Massimiliano Miani
klasični klarinet

Boštjan Lipovšek, Borut Pahič
naravni rog

Paolo Calligaris, Claudio Verh
klasični fagot

Ponedeljek,
7. september 2020,
ob 18.00 in 20.15

Velika dvorana
Kulturnega doma Nova Gorica

»»» Glasbo za pihala (komorne zasedbe, ansamble in orkestre) so v Beethovnovem času izvajali na zabavah, družabnih srečanjih in dogodkih. Bila je del standardnega repertoarja aristokracije. Pogosto so jo igrali na odprtem. Nekateri plemiči, kot je bil tudi nadškof in vililni knez v Bonnu, so verjeli, da ob glasbi za pihala lažje prebavljajo, zato so njihove obede spremljali pihalni ansambli. Ta trend se je postopoma izoblikoval že za časa Mozartovega življenja. Ob 250. obletnici rojstva Ludwiga van Beethovna (1770–1827) se bomo temu velikemu skladatelju poklonili z dvema njegovima skladbama za pihala, ki ju je v izvorniku napisal za neobičajno zasedbo: dva klarineta, dva fagota in dva rogova.

»»» O Beethovnovi Koračnici za pihala v B-duru, WoO 29, je malo znanega. Minuto in pol dolgo zvočno učinkovito delo zveni, kot bi bilo namenjeno igranju na odprtem. V rokopisu partiture je navedeno, da se na sredi skladbe oglasi kanonski strel, kar daje slutiti, da je bila ustvarjena za neko proslavo. Ne ve se, ali je skladatelj kdaj slišal izvedbo te skladbe v živo, saj je bila natisnjena postumno. Nekateri poznavalci trdijo, da je Koračnica za pihala napisal leta 1798, v svojem prvem ustvarjalnem obdobju. Nekateri se spogledujejo s tezo, da jo je zasnoval za glasbene ure. Več tovrstnih skladb je ustvaril že Joseph Haydn in ta Beethovnova koračnica naj bi celo vsebovala 20 taktov neke Haydnove koračnice. V zvezi s tem delom ostaja več nerazrešenih vprašanj, v vsakem primeru pa je to skladba, s katero lahko slavnostno začnemo in v velikem slogu zaključimo kakršnokoli prireditve.

»»» Serenado za pihala v Es-duru, št. 11, K 375, je **Wolfgang Amadeus Mozart** napisal leta 1781. Delo je bilo prvič izvedeno na domu cesarjevega slikarja Josepha Heckla na Dunaju. Serenada ali nočna glasba, kot so jo imenovali, v svoji zasnovi zasleduje Haydnov vzor: začne in konča se s hitrima stavkoma, ki sta polna veselja, radosti in svetlobe, vmes pa se pojavi lagoden, ljubeč, plesno orientiran menuet. Kot je značilno za Mozarta, je prvi stavek zasnoval v slogu koračnice, ki še bolj poudarja slavnostno vzdušje skladbe. To delo dandanes le poredkoma slišimo v izvorniku za sekstet pihal, najpogosteje se pojavlja v izvedbi pihalnega okteta, saj je Mozart Serenado št. 11 leta 1782 revidiral in ji dodal dve oboi. To pa zato, ker je avstrijski cesar ustanovil in populariziral takšno pihalno zasedbo. Mozart pa je po tihem upal, da se bo tako približal cesarju, saj je kot brezposelni skladatelj na Dunaju iskal kakršnokoli možnost zaslužka. Zgleda, da ta skladba do cesarjevega pihalnega okteta ni nikoli prišla. Nam pa ostaja izvrstno zasnovano delo, ki kaže na izjemno mojstrstvo enega najpomembnejših skladateljev v zgodovini glasbe.

»»» Sekstet v Es-duru, op. 71, je **Ludwig van Beethoven** napisal leta 1796. Vse do leta 1805 je delo ostalo neizvedeno. Takrat so ga krstili na dobrodelnem koncertu

skladateljevega prijatelja violinista Ignaza Schuppanzigha. V časopisu so zapisali, da je to *bleščeča skladba, zahvaljujoč sijajnim melodijam, ležernemu harmonskemu toku ter izobilju novih in presenetljivih idej*. Sekstet so natisnili šele čez pet let. Tako se delo iz njegovega prvega ustvarjalnega obdobja z visoko oznako opusa pojavlja ob 5. in 6. simfoniji ter 5. klavirskem koncertu, ob titanskih mojstrovinah iz srednjega ustvarjalnega obdobja, s katerimi pa ta sekstet nima nič skupnega. Sekstet, op. 71, se oblikovno zgleduje po dunajskem klasicizmu z dodano ostro noto mladega skladatelja. Beethoven je bil dobro seznanjen z Mozartovimi serenadami in Beethovnov sekstet slogovno marsikaj dolguje velikemu predhodniku. Skladbo vpelje spevni in skrivnostni Adagio, sledi hiter Allegro, nato razmišljujoči Adagio, v katerem se skladatelj poglubi v raziskovanje najtemnejših zvočnih odtenkov glasbil. Menuet je tipičen dunajski salonski stavek, zaključuje pa se z živahnim Rondojem. Delo odlikuje spretno poigravanje s temeljnimi lastnostmi posameznih glasbil, ki jih je Beethoven postavjal v izvirne in privlačne dialoge.

»»» **Ensemble 1781** sestavlja šest odličnih glasbenikov, ki poustvarjajo na kopijah starih glasbil. Sodobno poslušalstvo popeljejo v svet glasbe, ki je na koncertih pri nas skoraj ni mogoče slišati. Dela klasicističnih mojstrov in zven takratnega glasbenega sveta pa poustvarjajo na avtentičen način.

»»» Klarinetist **Aljaž Beguš**, dobitnik študentske Prešernove nagrade, je diplomiral na ljubljanski Akademiji za glasbo v razredu Jožeta Kotarja, podiplomski študij pa je zaključil na Visoki šoli za glasbo kraljice Sofije v Madridu. Postal je polfinalist dveh tekmovanj: EBU New Talent v Bratislavi in ARD s kvintetom Spirito. Kot komorni glasbenik je delil oder z izjemnimi glasbeniki (Enrico Bronzi, Dora Schwarzberg, Alexander Lonquich, Maria João Pires), s Simfoniki RTV Slovenija, z Mladinskim orkestrom Gustava Mahlerja, Mantovskim komornim orkestrom ter z Big Bandom RTV Slovenija in drugimi. Kot solist je igral z orkestrom Slovenske filharmonije, v katerem je zdaj zaposlen. Nastopil je na uglednih festivalih, kot so BBC Proms, Young Euro Classics, Luzern, Bolzano, Mantova, Salzburg in Lockenhaus.

»»» **Massimiliano Miani** je diplomiral tako na Konservatoriju v Trstu kot tudi na Konservatoriju v Luganu. Dve leti je bil prvi klarinetist Simfoničnega orkestra Furlanije - Julijske krajine, od leta 2008 pa je prvi klarinetist orkestra Slovenske filharmonije. Sodeluje s priznanimi orkestri, kot so Kraljevi filharmonični orkester iz Londona, orkester Festivala Maggio Musicale Fiorentino, operni orkester iz Rima, Filharmonični orkester G. Verdi iz Salerna in igra pod vodstvom pomembnih dirigentov (Charles Dutoit, Valerij Gergijev, Vladimir Jurovski, Neville Marriner, Zubin Mehta, Riccardo Muti). Kot solist je nastopal z orkestrom

Slovenske filharmonije, Radijskim orkestrom iz Bratislave, s Simfoničnim orkestrom Furlanije - Julijske krajine ter s komornima orkestroma iz Prage in Ferruccio Busoni.

»»» Rogist **Boštjan Lipovšek** je diplomiral na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri Jožetu Faloutu in se izpopolnjeval pri Radovanu Vlatkoviču na Akademiji Mozarteum v Salzburgu. Kot solist redno nastopa z domačimi in tujimi orkestri, kot orkestrski solist pa je gostoval pri Nacionalnem orkestru opere La Monnaie v Bruslju, simfoničnih orkestrih iz Berlina in Melbourne, pri Mahlerjevem, Avstralskem in Škotskem komornem orkestru, Izraelski filharmoniji ter Festivalnem orkestru iz Budimpešte. Poučuje na akademijah za glasbo v Ljubljani in Zagrebu. 15 let je član Simfoničnega orkestra RTV Slovenija, s katerim je posnel mnoga pomembna dela ter krstno izvedel in snemal skladbe Lojzeta Lebiča, Iva Petriča, Tomaža Habeta in Uroša Kreka. Leta 2008 je prejel nagrado Prešernovega sklada.

»»» Rogist **Borut Pahič** je študiral na Akademiji za glasbo v Ljubljani v razredu Jožeta Falouta. Po študiju se je zaposlil v Simfoničnem orkestru RTV Slovenija, od leta 2001 pa je prvi rogist Simfoničnega orkestra SNG Maribor. Aktiven je kot komorni glasbenik, med drugim je sodeloval z Avstralskim komornim orkestrom na evropski in avstralski turneji.

»»» **Claudio Verh** je diplomiral na Konservatoriju za glasbo v Vidmu, izpopolnjeval pa se je pri Milanu Turkoviču in Massimu Dattu v Torinu. Od leta 1992 deluje kot fagotist v opernem orkestru Gledališča Giuseppe Verdi v Trstu. Leta 2011 je diplomiral iz baročnega in klasičnega fagota ter dulcijana v beneški Šoli za antično glasbo. Sodeloval je z mnogimi specialisti za staro glasbo, kot so Sir John Eliot Gardiner, Gustav Leonhardt, Emma Kirkby, Sir Neville Marriner, Filippo Maria Bressan, Andrea Marcon. Poučuje baročni fagot in dulcijan na Šoli za staro glasbo ILMA v Pordenonu.

»»» Fagotist **Paolo Calligaris** je diplomiral pri Stefanu Canutiju v Castelfrancu Venetu. Sprva je bil solo fagotist Simfoničnega orkestra RTV Slovenija, zdaj pa v orkestru Slovenske filharmonije. Je član pihalnega kvinteta Slowind. Redno sodeluje s priznanimi orkestri (komorna orkestra iz Mantove in Padove, Camerata Bern). Fagot in komorno glasbo je poučeval na Deželnem konservatoriju za glasbo v Celovcu, kot gostujoči profesor pa poučuje na Konservatoriju za glasbo v Vidmu ter na mednarodnih poletnih glasbenih tečajih v Sloveniji in tujini. Ensemble 1781 je nastal na njegovo pobudo, saj je svoje navdušenje nad starimi glasbili želel deliti s poslušalstvom. Tako je skupaj s somišljeniki oblikoval ansambel pihalcev, ki poustvarja klasično glasbo za pihala v originalni verziji.